

KAMARAI TAG KÖNYVVIZSGÁLÓ EGYÉNI VÁLLALKOZÓ

**TÉNYMEGÁLLAPÍTÓ FÜGGETLEN
KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS**
a Fővárosi Állat- és Növénykert 2019. évi éves költségvetési
beszámolójának ellenőrzéséről

2020. március 20.

TÉNYMEGÁLLAPÍTÓ FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS a Fővárosi Állat- és Növénykert vezetésének

Ténymegállapítás

Elvégeztem a Fővárosi Állat- és Növénykert (a továbbiakban: FÁNK) mellékelt 2019. évi éves költségvetési beszámolójának könyvvizsgálatát, amely éves költségvetési beszámoló a 2019. december 31-i fordulónapra készített mérlegből – melyben az eszközök és források egyező végösszege 57.565.123.730 Ft –, az ugyanezen időponttal végződő költségvetési évre vonatkozó költségvetési jelentésből – melyben a teljesített költségvetési bevételek összege 2.811.992.923 Ft, a költségvetési kiadások összege 19.567.549.425 Ft, a finanszírozási bevételek összege 17.281.499.784 Ft –, és az ugyanezen költségvetési évre vonatkozó eredménykimutatásból – melyben a mérleg szerinti eredmény 15.695.082.457 Ft (nyereség) – áll.

Ténymegállapításom alapján a mellékelt éves költségvetési beszámolóban valószínűsíthető hibák meghaladják a jelentős összeget, ezért lényegesek és átfogóak. Mindezek alapján a 2019. december 31-ei fordulónappal elkészített beszámoló nem ad megbízható és valós képet a FÁNK 2019. december 31-én fennálló vagyoni és pénzügyi helyzetéről, valamint az ugyanezen időponttal végződő költségvetési évre vonatkozó jövedelmi helyzetéről a Magyarországon hatályos, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvénnyel és az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelettel összhangban.

Ezzel egyidejűleg nyilatkozom, hogy a végrehajtott vizsgálat nem könyvvizsgálat vagy átvilágítás, ezért semmilyen bizonyosságot nem szolgáltat.

Amennyiben a könyvvizsgáló kiegészítő eljárásokat, könyvvizsgálatot, vagy átvilágítást végzett volna, akkor más tények kerülhettek volna napvilágra, mint amelyekről a jelentés készült.

A jelentés felhasználása azokra a felekre korlátozódik, akikkel a végrehajtandó feladatokról megállapodás született, *vagyis a jelentés felhasználása a Megbízóra korlátozódik.*

A ténymegállapítás alapja

Könyvvizsgálatomat a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal összhangban és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottam végre. Ezen standardok értelmében fennálló felelősségem bővebb leírását jelentésem „Az elvégzett meghatározott eljárások” szakasza tartalmazza.

Független vagyok az intézménytől a vonatkozó, Magyarországon hatályos jogszabályokban és a Magyar Könyvvizsgálói Kamara „A könyvvizsgálói hivatás magatartási (etikai) szabályairól és a fegyelmi eljárásról szóló szabályzat”-ában, valamint az ezekben nem rendezett kérdések tekintetében a Nemzetközi Etikai Standardok Testülete által kiadott „Könyvvizsgálók Etikai Kódexe”-ben (az IESBA Kódex-ben) foglaltak szerint, és megfelelek az ugyanezen normában szereplő további etikai előírásoknak is.

A FÁNK megállapodás szerinti könyvvizsgálatára 2020. január 20-án kaptam megbízást. A 2018. évi beszámolót könyvvizsgáló nem ellenőrizte, arról tehát könyvvizsgálói vélemény nem állt rendelkezésre. A hiányzó és a rendelkezésre álló dokumentumok arra szolgáltattak bizonyosságot, hogy a 2018. évi záró adatok, így a 2019. évi nyitó adatok megbízhatóságára vonatkozóan nem áll rendelkezésre elegendő és megfelelő könyvvizsgálói bizonyíték. Arra vonatkozóan azonban elegendő bizonyíték áll rendelkezésre, hogy a fellelt és nem javított hibák összességében meghaladják a FÁNK Számviteli Politikájában és az Áhsz.-ben meghatározott jelentős összeget, a százmillió forintot, amit még növelnek az esetlegesen fel nem tárt hibás állítások. Összességében tehát a 2019. évi nyitó állományból és az évközi elszámolásokból eredő hibák *jelentősek és lényegesek, egyben átfogóak lehetnek, ezért a beszámoló összességében nem ad megbízható és valós képet a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről.*

Meggyőződésem, hogy az általam megszerzett könyvvizsgálói bizonyítékok elegendő és megfelelő alapot nyújtanak ténymegállapításomhoz.

A megállapodás szerinti vizsgálat célja, jogszabályi alapja

A megállapodás szerinti vizsgálatra szóló megbízás célja az, hogy a könyvvizsgáló olyan könyvvizsgálói jellegű munkát végezzen el, amelyben a könyvvizsgáló és a megbízó megállapodott, és számoljon be ténymegállapításairól. Mivel a könyvvizsgáló egyszerűen jelentést ad a megállapodás szerinti vizsgálat ténymegállapításairól, semmilyen bizonyosságot nem szolgáltat. Ehelyett a jelentés felhasználóira vár a feladat, hogy értékeljék a maguk számára a vizsgálatot és a könyvvizsgáló jelentésében foglalt megállapításokat, valamint levonják saját következtetéseiket a könyvvizsgáló munkájából.

A megbízásra a 4400. témaszámú, a „Megbízás pénzügyi információk megállapodás szerinti vizsgálatának végrehajtására” című Nemzetközi Kapcsolódó Szolgáltatásokra Vonatkozó Standardnak megfelelően került sor.

Az elvégzett meghatározott eljárások

A könyvvizsgálat során célom kellő bizonyosságot szerezni arról, hogy az éves költségvetési beszámoló egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást, valamint az, hogy ennek alapján *ténymegállapító könyvvizsgálói jelentést* bocsájtsak ki. A kellő bizonyosság magas fokú bizonyosság, de nem garancia arra, hogy a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal összhangban elvégzett könyvvizsgálat mindig feltárja az egyébként létező lényeges hibás állítást. A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha észszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott éves költségvetési beszámoló alapján meghozott gazdasági döntéseit.

A Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok szerinti könyvvizsgálat egésze során szakmai megítélést alkalmazunk és szakmai szkepticizmust tartunk fenn.

A könyvvizsgálónak az éves költségvetési beszámoló *ténymegállapító* könyvvizsgálataért való, a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok (4400) szerinti további felelőssége:

- Azonosítjuk és felmérjük az éves költségvetési beszámoló akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak kockázatait, kialakítjuk és végrehajtjuk az ezen kockázatok kezelésére alkalmas könyvvizsgálati eljárásokat, valamint elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk a *ténymegállapításunk* megalapozásához. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem tárásának kockázata nagyobb, mint a hibából eredőé, mivel a csalás magában foglalhat összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását.
- Megismerjük a könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálati eljárásokat tervezünk meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy az Intézmény belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsunk.
- Értékeljük a vezetés által alkalmazott számviteli politika megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és kapcsolódó közzétételek észszerűségét.
- Értékeljük az éves költségvetési beszámoló átfogó prezentálását, felépítését és tartalmát, valamint értékeljük azt is, hogy az éves költségvetési beszámolóban teljesül-e az alapul szolgáló ügyletek és események valós bemutatása.

- Az irányítással megbízott személyek tudomására hozzuk - egyéb kérdések mellett - a ténymegállapító könyvvizsgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizsgálat jelentős megállapításait, beleértve az Intézmény által alkalmazott belső kontrollnak a könyvvizsgálatunk során általunk azonosított jelentős hiányosságait is, ha voltak ilyenek.

A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelőssége az éves költségvetési beszámolóért

A vezetés felelős az éves költségvetési beszámolónak a számviteli törvénnyel, valamint az államháztartás számviteléről szóló kormányrendelettel összhangban történő és a valós bemutatás követelményének megfelelő elkészítéséért, valamint az olyan belső kontrollért, amelyet a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítástól mentes éves költségvetési beszámoló elkészítése.

Az éves költségvetési beszámoló elkészítéséhez és közzétételéhez kapcsolódóan a vezetés felelős azért, hogy felmérje az intézménynél a vállalkozás folytatása elvének érvényesülését – különös tekintettel a beszámolóval érintett időszakban bekövetkezett, illetve a beszámolási időszakot követő költségvetési évre tervezett szervezeti és feladatváltozásokra -, figyelemmel arra is, hogy *a vállalkozás folytatásának elvén alapuló éves költségvetési beszámolók összeállításáért az egyes költségvetési szervek vezetése a felelős*. A vezetésnek a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulnia, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

Az irányítással megbízott személyek felelősek az Intézmény pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért.

Egyéb kérdések

A jelen független ténymegállapító könyvvizsgálói jelentés a Magyar Államkincstár által az államháztartás számviteléről szóló kormányrendeletben foglaltak alapján elkészített és a KGR K11 rendszeréből kiíratott, éves költségvetési beszámolóról készült.

A jelen független könyvvizsgálói jelentésben foglalt *ténymegállapítás* megalapozásához az éves költségvetési beszámolóban foglalt részletes adatokat bemutató, értékelő melléklet készült, amely *melléklet a ténymegállapító független könyvvizsgálói jelentés elválaszthatatlan része*.

Budapest, 2020. március 20.

amarai tag könyvvizsgáló

Mellékletek a könyvvizsgálói jelentéshez:

1. sz. melléklet: Kiegészítés a 2020.03.20-ai dátummal kiadott ténymegállapító könyvvizsgálói jelentéshez
2. sz. melléklet: a Vezetés nyilatkozata.
3. sz. melléklet: 2019. évi éves költségvetési beszámoló és főkönyvi kivonat (utóbbi terjedelmi okokból csak könyvvizsgálói példány)
4. sz. melléklet: 2019. évi pénzforgalmi jelentés és kincstári egyeztetés (PJ02/B) (csak könyvvizsgálói példány)
5. sz. melléklet: Mérleglátámasztó jegyzőkönyvek, leltári összesítők, leltárak, feljegyzések

KIEGÉSZÍTÉS

a 2020.03.20-ai dátummal kiadott ténymegállapító könyvvizsgálói jelentéshez

Ez a melléklet a Fővárosi Állat- és Növénykert 2019. évi éves költségvetési beszámolójáról kiadott, 2020. március 20. napján kelt ténymegállapító független könyvvizsgálói jelentés elválaszthatatlan része.

I. A megbízás és a könyvvizsgálói eljárások bemutatása

I/1. A megbízás

A Fővárosi Állat- és Növénykert – a továbbiakban: FÁNK - (1046 Budapest, Állatkerti körút 6-12.) főigazgatója szerződést kötött egyéni vállalkozóval folyamatos könyvvizsgálói feladatok ellátására és tanácsadásra, ennek keretében a 2019. évi éves költségvetési beszámolója megállapodás szerinti ellenőrzésére vonatkozóan. A könyvvizsgálatot mint természetes személy könyvvizsgáló (kamarai nyilvántartási szám: költségvetési minősítés száma:) végezte el ellenőrzési asszisztensek közreműködésével.

A megbízásra a 4400. témaszámú, a „Megbízás pénzügyi információk megállapodás szerinti vizsgálatának végrehajtására” című Nemzetközi Kapcsolódó Szolgáltatásokra Vonatkozó Standardnak megfelelően került sor.

Tekintve, hogy a szerződéskötésre csak 2020. január hónapban került sor, a szerződés alapján a beszámolási időszakban tudunk ún. időközi helyszíni vizsgálatokat végezni annak érdekében, hogy az esetlegesen felmerülő hibák, hiányosságok a beszámoló-készítés időpontjára még kijavításra, megszüntetésre kerüljenek.

A munkavégzés feltételeit a FÁNK gazdasági vezetője és pénzügyi csoportvezetője biztosította, a fellelt dokumentumokat, adatokat és információkat rendelkezésre bocsátották. A könyvvizsgáló a dokumentációk, iratok áttekintése mellett e-mailen, illetőleg szóban beszerzett információ alapján is tájékozódott.

I/2. Az ellenőrzött szervezet és a beszámoló azonosítói, az alkalmazott szabályrendszer

Szervezet megnevezése, címe:	Fővárosi Állat- és Növénykert 1046 Budapest, Állatkerti körút 6-12.
Jogállás, alaptevékenység, feladat- és hatáskör:	közfeladata: közművelődési tevékenység (állat- és növénykerti szolgáltatás) szakágazat: 910400; Növény-, állatkert, természetvédelmi terület működtetése
Irányítószerv szerv:	Fővárosi Önkormányzat
Főigazgató	... (2020.02.29-ig) (2020.03.01-től)
Gazdasági vezető:	... (2019.12.31-ig) (2020.01.01-től)
Költségvetési törzsszám, adószám:	490650 15490658-2-42
Ellenőrzött pénzügyi kimutatás:	Fővárosi Állat- és Növénykert 2019. évi, a 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet alapján készített éves költségvetési beszámolója
Az ellenőrzött pénzügyi kimutatás (költségvetési beszámoló) főbb azonosítói:	
Mérleg, amelyben:	– az eszközök és források egyező végösszege 57.565.123.730 Ft, – a mérleg szerinti eredmény összege 15.695.082.457 Ft nyereség
A beszámoló összeállításánál alkalmazott szabályrendszer:	– a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szt.), – az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet (Áhsz.), – Áhsz. 32. § (1) „A költségvetési szerv az éves költségvetési beszámolója adatait a költségvetési évet követő év február 28-áig a Kincstár által működtetett elektronikus adatszolgáltató rendszerbe feltölti az éves költségvetési beszámolót alátámasztó - könyvelési rendszerből előállított - teljes főkönyvi kivonattal együtt.”

I/3. A vizsgálatok jogszabályi alapja, az elvégzett vizsgálatok jellege, a vezetés nyilatkozatai

A jelen ténymegállapító független könyvvizsgálói jelentés az előbbieken már említett módon elkészített, éves költségvetési beszámolóról készült.

A vizsgálatok során figyelembe vett jogszabályok, helyi szabályozások:

- a számvitelről szóló, többször módosított 2000. évi C. törvény (Szt.),
- az államháztartás számviteléről szóló, többször módosított 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet (Áhsz.),
- az államháztartásról szóló, többször módosított 2011. évi CXCV. törvény (Áht.),
- a többször módosított 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (Ávr.),
- a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló, többször módosított 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Ber.)
- a 2011. évi CLXXXIX. törvényt Magyarország helyi intézményairól (Mötv.)
- a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló, többször módosított 2007. évi LXXV. törvény,
- az intézmény belső szabályzatai.

A későbbiekben részletezett eljárásaim révén elvégzett könyvvizsgálatom során elegendő könyvvizsgálati bizonyítékot szereztem a ténymegállapítás megalapozásához.

A fenti célok elérése érdekében a könyvvizsgálat alkalmazta a „Kommunikáció az irányítással megbízott személyekkel” 260. számú nemzetközi könyvvizsgálati standardokban foglaltakat, melynek lényege a tárgyidőszaki ellenőrzés során a belső kontroll hiányosságainak kommunikálása az irányítással megbízott személyek és a vezetés felé.

Könyvvizsgálatom során időközi jelentésekben kommunikáltam megállapításaimat és észrevételeimet. A 2 db jelentést átadtam a vezetésnek, hogy az esetleges hibák, hiányosságok a beszámolás idejére felszámolhatók, kijavíthatók legyenek. Tekintettel azonban arra, hogy a megbízásra csak 2020. január hónapban került sor, a hibák javítása már csak részleges lehetett.

A vizsgálatok során alkalmazott könyvvizsgálati ellenőrzési eljárások:

- *Összevetés a jogszabályi előírásokkal* – a vizsgálat a lényegesség elvére alapozva állapítja meg az előírásoknak való megfelelést.
- *Nyilvántartások, illetőleg alapidokumentumok alapján* - a tranzakciók és a vezetett nyilvántartások ellenőrzése

- tétélesen: az évközi és az éves adatszolgáltatásuk főkönyvi könyveléssel, leltárakkal, analitikákkal, egyéb, az alátámasztást szolgáló dokumentumokkal való egyeztetése,
 - helyszínen mintavétel alapján (MUS – pénzalapú mintavétel) a tranzakciók vizsgálata,
 - szűrőpróbaszerűen: könyvelési naplók, analitikák, tranzakciók egyeztetése.
- *Megfigyelés* - magában foglalja az intézmény eljárásainak áttekintését, továbbá az intézmény gazdálkodása során végrehajtott évközi és beszámolási folyamatok, eljárások, a belső kontroll folyamatainak, eljárásainak nyomon követését.
 - *Információ-bekérés* - az elvégzett köztes ellenőrzések munkadokumentumban (időközi jelentések) való rögzítése, továbbá az intézmény által kiállított tanúsítványokkal, egyéb dokumentumokkal, elektronikus adatszolgáltatással való dokumentálása.
 - *Számszaki felülvizsgálat* - alapbizonylatok, előirányzatok, analitikus- és egyéb számviteli nyilvántartások felülvizsgálata.
 - *Elemző eljárások* – az adatszolgáltatások számszaki összehasonlítása.

A rendelkezésre bocsátott okmányok és információk teljességére vonatkozó „Teljességi nyilatkozat”-ot a FÁNK 2019-es beszámolási időszakában hivatalban lévő, a beszámoló aláírására jogosult vezetői (főigazgató, pénzügyi és számviteli osztályvezető) nem adták alá.

A FÁNK 2020.02.29-ig hivatalban lévő főigazgatója jogszabályon alapuló „Belső kontroll nyilatkozat”-ot tett a belső kontrollok érvényesüléséről az általa irányított intézménynél, amit rendelkezésünkre bocsájtottak. (2. sz. melléklet – „A vezetés nyilatkozata”)

II. RÉSZLETES ÉRTÉKELÉS

II/1. A gazdálkodás rendszerének vizsgálati tapasztalatai

II/1.1. A FÁNK belső irányítási rendjének vizsgálata

A könyvvizsgálat a feladatai megtervezése és végrehajtása céljából vizsgálja a belső irányítási rendet, a gazdálkodás szervezettségét, szabályozottságát.

A FÁNK alapvető működését szabályozó okiratok, szabályozások (alapító okirat, SzMSz, ügyrend), továbbá a működés és gazdálkodás egyéb szabályzatai rendelkezésre álltak. A szabályzatok általánosságban megfeleltek az Ávr. vonatkozó előírásainak.

Alapító okirat (módosításokkal):

Száma	Megnevezése	Kiadás időpontja	Érvényesség kezdete
01/2016-490650	Alapító okirat	2016.12.20	2016.12.20

Az alapító okirat nem tartalmazza a gazdasági vezető kinevezésére vonatkozó szabályokat.

Szervezeti és Működési Szabályzat:

Száma	Megnevezése	Kiadás időpontja	Érvényesség kezdete
	Szervezeti és Működési Szabályzat	2017.02.16	2017.02.16

Az SzMSz 1/c. pontja értelmében a főigazgató közvetlen irányítása alá tartozik az operatív igazgató, a gazdasági igazgató, a természetvédelmi és állategészségügyi igazgató, a gyűjteményi körzetek vezetői, a marketing és kommunikációs osztály vezetője, az ismeretterjesztő osztály vezetője, a belső ellenőr és a jogi képviselő.

Ez a szervezeti forma túlságosan tagolttá (mellérendelt hatáskörrel rendelkező szervezeti egységek) teszi a szervezetet, továbbá helyenként párhuzamos hatáskörök, feladatok alakultak ki, ugyanakkor a vonatkozó jogszabály szerinti feladatköröket/hatásköröket pedig csorbítja (pl. gazdasági igazgatóság, de ugyanez vonatkozik a szakmai területre is).

A belső ellenőr és a jogi képviselő szervezeti besorolása helyes.

Ügyrend:

Száma	Megnevezése	Kiadás időpontja	Érvényesség kezdete
05/2016	A Fővárosi Állat- és Növénykert ügyrendje	2016.09.01	2016.09.01

Az ügyrend alapján a FÁNK a következő önálló szervezeti egységekkel rendelkezik:

1. Operatív Igazgatóság (Titkárság, Pannon Park Előkészítő Iroda, Üzemeltetési körzet, Beszerzési és Ellátási Csoport)
2. Gazdasági Igazgatóság (Pénzügyi Csoport, Munkaügyi Csoport)
3. Gyűjteményi körzet
4. Kommunikációs Osztály

Mint arra az SzMSz-re vonatkozó megjegyzésben már utaltam, az Operatív Igazgatóság és a Gazdasági Igazgatóság szétbontása értelmezhetetlen, az előbbinél felsorolt feladatok a gazdasági szervezet hatáskörébe tartozók lehetnek az összehangolt és hatékony munkavégzés érdekében. Az utóbbinál Pénzügyi Csoport van jelölve, *hiányzik a számviteli feladatok telepítésére való utalás,*

ugyanakkor osztályvezetői megbízás van érvényben, ami pedig a jelenlegi szervezetben nem lelhető fel a pénzügynél.

A gazdasági szervezet nem rendelkezik külön ügyrenddel, bár ezt az Ávr. 10/A. §-a tartalmazza:

→ 10/A. § „A gazdasági szervezetnek a 13. § (5) bekezdése szerinti ügyrenddel kell rendelkeznie. A gazdasági szervezet ügyrendjében nem kell szabályozni a 13. § (2)-(3a) bekezdése szerint kiadott szabályzatokban rendezett kérdéseket. Ha a gazdasági szervezet feladatait több szervezeti egység látja el, a szervezeti egységeknek külön-külön kell rendelkezniük ügyrenddel, de a gazdasági szervezet egészére nézve nem kell külön ügyrendet készíteni.”

Tekintve, hogy a FÁNK létrehozott gazdasági szervezetet, annak külön ügyrenddel is kell rendelkeznie.

A nevezett ügyrend 10. pontja jelentősen leszűkíti a gazdasági vezető kormányrendeletben meghatározott feladatait, ugyanakkor az azt megelőzően részletezett, tipikusan gazdasági szervezeti feladatok ellátásának nincs valós kijelölt felelőse, nem derül ki, hogy kihez tartozik.

II/1.2. A FÁNK számviteli rendjének vizsgálata

A számviteli rendszervizsgálat a következőkre terjedt ki:

- számviteli szabályzatok megléte, megfelelése,
- operatív gazdálkodás egyéb belső szabályzatainak megléte, megfelelése,
- könyvelési és beszámolási rendszerek megfelelése,
- a könyvvezetést kiszolgáló számítógépes rendszer működésének értékelése, megbízhatósága.

A számviteli rendet meghatározó alapvető jogszabályok:

- a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény
- az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendeletét (Áhsz.).

A számviteli politikához kapcsolódóan el kell készíteni:

- az eszközök és források értékelésének szabályzatát
- az eszközök és források leltározásának és leltárkészítésének szabályzatát
- a pénzkezelési szabályzatot és
- az önköltségszámítás rendjére vonatkozó szabályzatot.

A FÁNK a vizsgált időszakra vonatkozóan rendelkezett a gazdálkodásra, számviteli rendszer működtetésére előírt kötelező szabályzatokkal (itt nem teljeskörű felsorolásban):

Sorsz.	Megnevezés	Hatálybalépés időpontja	Módosítások időpontja
1.	Számviteli Politika	2018.01.01.	-
2.	Számlarend	2018.01.01.	-
3.	Leltárkészítési és Leltározási Szabályzat	2016.09.01.	-
4.	Pénzkezelési Szabályzat	2016.09.01.	-
5.	Értékelési Szabályzat	2014.03.01.	-
6.	Közbeszerzési szabályzat	2017.02.01.	-
7.	Beszerzések lebonyolításáról szóló szabályzat	2017.02.01.	-
8.	Gazdálkodási szabályzat	2017.12.01.	-

A számviteli szabályzatok alapvetően a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény és az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet, illetőleg az Áht., Ávr. vonatkozó előírásai alapján készültek el, ugyanakkor többségükben aktualizálásra szorulnak.

Az Áhsz. 51. § (1) bekezdése az egységes számlakeretet az Áhsz. 16. melléklete szerint állapítja meg, attól eltérni nem lehet. Az Áhsz. 51. § (2) bekezdése értelmében az egységes számlakeret alapján számlarendet kell készíteni az Szt. 161. §-a szerinti tartalommal. A FÁNK nem rendelkezett a 2019. költségvetési évre aktualizált, érvényes számlarenddel.

Az Áhsz. 51. § (3) bekezdése értelmében „A részletező nyilvántartások vezetésének módját, azoknak a kapcsolódó könyvviteli és nyilvántartási számlákkal való egyeztetését, annak dokumentálását, valamint a részletező nyilvántartások és az egységes rovatrend rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlák adataiból a pénzügyi könyvvezetéshez készült összesítő bizonylatok (feladások) elkészítésének rendjét, az összesítő bizonylat tartalmi és formai követelményeit a számlarendben kell szabályozni.”

A FÁNK-nál a részletező nyilvántartásokat nem alakították ki megfelelően, azokat nem tudták bemutatni.

A beszámolásra vonatkozó szabályrendszer az Áhsz. előírásai alapján:

6. § (2) „Az éves költségvetési beszámoló részei:

a) a költségvetés végrehajtásának ellenőrzését és a zárszámadás elkészítését a költségvetési számvittel biztosító

aa) költségvetési jelentés,

ab) maradvány kimutatás,

ac)¹⁵ adatszolgáltatás a személyi juttatások és a foglalkoztatottak, választott tisztségviselők összetételéről,

ad)¹⁶ adatszolgáltatás a társadalombiztosítás pénzügyi alapjaiból folyósított egyes ellátások és támogatások tervezett összegeiről és teljesítéséről,

ae) intézményi alrendszer sajátos gazdálkodásához kapcsolódó elszámolások,

b) a vagyoni helyzet és az eredményszemléletű bevételek, költségek, ráfordítások alakulását, valamint a zárszámadás kiegészítő információinak elkészítését a pénzügyi számvittel biztosító

ba) mérleg,

bb)¹⁷ eredménykimutatás, és

bc)¹⁸h.k.

bd) kiegészítő melléklet.”

A FÁNK az éves költségvetési beszámolót elkészítette és feladta a Magyar Államkincstár KGR-K11 adatszolgáltatási rendszerébe.

II/1.3. A számítógépes környezet, a számviteli információs rendszer számítógépes támogatottságának értékelése

A könyvvizsgálat áttekinti az informatikai rendszer működését, kockázati adottságait.

A rendszer működtetéséhez rendelkeztek Informatikai és Adatvédelmi szabályzattal, 2018.05.25-én – a szabályoknak megfelelően – hatályba helyezték a GDPR Adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatot. A szabályzat és az ennek keretében kialakított eljárások biztosítják a számítógépes információrendszer (főkönyvi könyvelés, tárgyi eszközök nyilvántartása, egyéb analitikus nyilvántartások, stb.) fizikai és hozzáférési védetségét.

A könyvvizsgálat során szerződésen alapuló adatkezelés valósul meg.

A FÁNK : Ügyviteli szoftvert (könyvelő program) – programrendszert (tárgyi eszköz nyilvántartó program) alkalmazza. Az új könyvelési rendszer bevezetésére 2019.01.01-jével, élesben került sor, így az év folyamán még igen sok fejlesztési és felhasználói problémával küzdöttek.

A könyvvizsgálat abból a szempontból vizsgálta a rendszert, hogy:

- a gazdasági események rögzítése és nyomon követése a keletkezéstől a végső számviteli feljegyzésig szabályozott volt-e, zárt rendszert alkotott-e,
- a bizonylatok, dokumentumok a tartalmi és formai követelményeknek összességében megfeleltek-e,

- a számviteli nyilvántartási rendszerben az adatok integrált rendszerben kerültek-e rögzítésre, így a főkönyv és az analitikus nyilvántartások összhangja biztosított volt-e.

A rendszer működését magas kockázatúnak minősítettük, tekintettel a tárgyévi bevezetésre, a fejlesztői és a felhasználói oldalon egyaránt valószínűsíthető hiányosságokra, a kinyert dokumentumokból vélelmezhető hibákra.

Összességében az alkalmazott rendszer egészével kapcsolatos megbízhatósági kifogás merült fel, figyelemmel a tárgyi eszközök ellenőrzése során kinyert dokumentumok, illetőleg az analitikus nyilvántartó által más alkalommal kiíratott dokumentumokban fellelhető tartalmi hibákra (pl. Écs. elszámolások).

II/1.4. A belső kontrollrendszer működése

A kockázatok előzőekben említett felmérésekor a könyvvizsgáló a beszámolóban a FÁNK általi elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső kontrollt azért mérlegeli, hogy olyan könyvvizsgálati eljárásokat tervezzen meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a FÁNK belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt mondjon.

Az előbbiekhöz kapcsolódóan áttekintettük:

- a belső kontrollrendszer kialakítását és működését, ennek részeként a belső ellenőrzési rendszer működését, továbbá azt, hogy
- a vizsgált időszakban érintették-e a FÁNK-ot külső (pl. irányítószervi, ÁSZ, EUTAF) vizsgálatok, azok milyen tapasztalatokkal zárultak és hasznosították-e az ellenőrzések tapasztalatait.

Az államháztartás belső kontrollrendszerének szabályozása az elmúlt évek során alapvetően nem változott, bár pontosításokat kétségtelenül tartalmaz. Jelentősebb változás az integritás beemelése volt.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény VIII. fejezete tartalmazza a keretszabályokat, míg az államháztartási törvény végrehajtásának szabályait a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló, többször módosított 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet rögzíti.

A FÁNK szabályzatai a következők:

Száma	Megnevezése	Kiadás időpontja	Érvényesség kezdete
	Belső ellenőrzési szabályzat	2016.05.01	2016.05.01
11/2019	Belső kontrollrendszer	2015.01.01	2015.01.01
11/2019 (Belső kontrollrendszer szabályzat 1. sz. melléklete)	Működési folyamatok ellenőrzési nyomvonal	2015.01.01	2015.01.01
10/2019	Integrált kockázatkezelési Szabályzat	2018.10.01	2018.10.01

A szabályzatok további átdolgozásra, pontosításra, aktualizálásra szorulnak, különös tekintettel az ellenőrzési nyomvonalra.

Mint azt a korábbiak tartalmazzák, a könyvvizsgáló nem azért vizsgálja a belső kontrollokat, hogy véleményt mondjon azok hatékonyságáról, hanem azért, hogy megfelelő módon kialakíthassa a saját eljárásait. Tapasztalatként rögzíteni szükséges, hogy a FÁNK-nál a belső kontrollrendszer a vizsgált időszakban nem működött megfelelően. Ezt az általunk vizsgált területeken tapasztalt hiányosságok igazolták.

Igazolja továbbá ezen ténymegállapítást a FÁNK 2020.03.29-ig hivatalban lévő főigazgatójának a 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 1. sz. melléklete alapján tett nyilatkozata, miszerint a főigazgató az A) pontban foglaltakról, melyeknek lényege, hogy a költségvetési szerv vezetője az általa vezetett költségvetési szervnél gondoskodott:

- *„a belső kontrollrendszer kialakításáról, valamint szabályszerű, eredményes, gazdaságos és hatékony működéséről,*
- *olyan szervezeti kultúra kialakításáról, amely biztosítja az elkötelezettséget a szervezeti célok és értékek iránt, valamint alkalmas az integritás érvényesítésének biztosítására,*
- *a költségvetési szerv vagyonkezelésébe, használatába adott vagyon rendeltetésszerű használatáról, az alapító okiratban megjelölt tevékenységek jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő ellátásáról,*
- *a rendelkezésre álló előirányzatok célnak megfelelő felhasználásáról,*
- *a költségvetési szerv tevékenységében a hatékonyság, eredményesség és a gazdaságosság követelményeinek érvényesítéséről,*
- *a tervezési, beszámolási, információszolgáltatási kötelezettségek teljesítéséről, azok teljességéről és hitelességéről,*
- *a gazdálkodási lehetőségek és a kötelezettségek összhangjáról,*
- *az intézmény számviteli rendjéről,*
- *olyan rendszer bevezetéséről, amely megfelelő bizonyosságot nyújt az eljárások jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan, biztosítja az elszámoltathatóságot, továbbá megfelel a hazai és közösségi szabályoknak,*
- *arról, hogy a vezetők a szervezet minden szintjén tisztában legyenek a kitűzött célokkal és az azok elérését segítő eszközökkel annak érdekében, hogy végre tudják hajtani a meghatározott feladatokat és értékelni tudják az elért eredményeket. E tevékenységről a vezetői beszámoltatás*

rendszerén keresztül folyamatos információval rendelkeztem, a tevékenységet folyamatosan értékeltem.”

nem tett nyilatkozatot, helyette a B) részt választotta, miszerint az A) pontban meghatározott nyilatkozatot nem áll módjában megtenni, mivel a

→ „*Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatala Belső Ellenőrzési Osztályának FPH006/102-19/2019 iktató számú, mai napig még nem lezárt ellenőrzési jelentése a Fővárosi Állat- és Növénykert 2019. évi rendszerellenőrzéséről a következő megállapításokat tette:*”

→ a továbbiakban részletezve ezeket a megállapításokat, amelyek a belső kontrollrendszer működésének hiányosságait részletezik.

A főigazgató a nyilatkozat végén jelezte azt is, hogy a FÁNK-nál a jelentősen megnövekedett – főként fejlesztői, beruházói – feladatok ellátásához nincsenek meg a szükséges személyi és tárgyi feltételek, vagyis hiányoznak a szabályszerű működtetés feltételei. (Vezetői nyilatkozat – 2. sz. melléklet)

II/1.5. Külső ellenőrzés

A tárgyidőszak folyamán, illetőleg a beszámoló felülvizsgálat folyamatában az előbbi nyilatkozat által szereztem tudomást a FÁNK-ot érintő külső ellenőrzésről, amely hatással lehet a beszámolóra. A beszámolóra kivetíthető hatás a megbízhatóság hiánya, tekintettel a belső kontrollok szinte teljes hiányára. (Vezetői nyilatkozat – 2. sz. melléklet)

II/2. A FÁNK 2019. évi szabályszerűségi ellenőrzése

II/2.1. Az előirányzatok tervezése

A FÁNK rendelkezik 2019. évi jóváhagyott költségvetéssel. Év közben a módosításokat elvégezték, illetőleg még az év végéhez kapcsolódóan került sor módosításokra. Az előirányzatokat nyilvántartották, a Kincstárral egyeztették. Az eredeti és módosított előirányzatok, illetőleg a teljesítések alakulását a II/2.5.3. pont tartalmazza.

II/2.2. A FÁNK bevételeinek és kiadásainak ellenőrzése

A bevételek és a kiadások ellenőrzése keretében a könyvvizsgálat:

- megismerte a FÁNK bevételeinek jogszabályi háttérét, a bevételek számviteli politikában való elszámolási rendszerének kialakítását,
- megismerte a bevételi adatok teljes körű feldolgozásának – a bevétel beérkezésének, feldolgozásának, könyvelésének, a beszámolóban való megjelenésének – kontroll folyamatát, elvégezte a bevételek ellenőrzését,
- a FÁNK működésének céljait, a kiadások tervezését, a gazdálkodást és beszámolóval kapcsolatos külső és belső szabályozási környezetet,

- a számviteli, a belső irányítási és a szabályozási rendszert,
- a számítógépes információs rendszert,
- a belső kontrollrendszert

és elvégezte ezek *ténymegállapító könyvvizsgálati munkához szükséges* értékelését és annak dokumentálását.

A gazdasági tranzakciók vizsgálatára január hónapban került sor. A kiválasztás pénz alapú mintavétellel, általában lépésköz meghatározásával (MUS - ÁSZ módszertant közelítő módszer) történt. Az ellenőrzés a bevételek és a kiadások fő jogcímelek szerinti vizsgálata mellett a bizonylati rend és okmányfegyelem betartására, a pénzgazdálkodási hatáskörök megfelelő alkalmazásának vizsgálatára terjedt ki. A megállapításokat a már említett időközi jelentésben kommunikáltam.

A könyvvizsgálat során megállapítást nyert, hogy:

- A pénzgazdálkodási jogköröket a szabályzatokban foglaltaknak megfelelően az arra jogosultak gyakorolták, az aláírásmintát bemutatták.
- A vizsgálatra kiválasztott tételek esetében a csatolt dokumentumok összességében rendezettnek tűntek, de jelentős számban alaki és/vagy tartalmi okmányhibát követtek el. Ezeket az időközi jelentésben részleteztem (szabálytalan javítások, nem hiteles másolatok, vállalkozók részéről aláírásbélyegző vélelmezhetősége, aláírások, dátumok hiánya, zsetonelszámolások hiányosságai, formai, tartalmi hibák a különféle csatolt kimutatásokon, okmányok hiánya a bankanyagban hivatkozás nélkül, megrendelők hiánya, szerződés fellelhetősége feltüntetésének hiánya, utalványozás hiánya, teljesítésigazolás hiánya vagy aláíró beazonosíthatatlansága, bérszámfejtés dokumentálásának hiányosságai stb.).
- A kiválasztott pénzforgalmi tranzakciók bizonylatolása során tehát sok esetben nem tartották be az Szvt., az Áhsz., az Áht., valamint az Ávr. vonatkozó előírásait úgy a bizonylatok tartalmi és formai követelményeire, mint a munkafolyamatok során alkalmazott eljárásokra (kötelezettség-vállalás, ellenjegyzés, szakmai teljesítésigazolás, érvényesítés, ellenjegyzés, utalványozás) vonatkozóan.

Az elvégzett megfelelőségi tesztek alapján összességében megállapítható, hogy a vizsgált esetekben és a minták kivetítésével a belső kontrollok általában nem, vagy nem megfelelően működtek.

II/2.3. A FÁNK könyvvezetési rendszerének ellenőrzése

A FÁNK számviteli rendszere kialakításának, szabályozottságának vizsgálatát a II/1.2. pont részletezi.

Mint azt a II/1.3. pont tartalmazza, 2019.01.01-től . Ügyviteli szoftvert (könyvelő program) – programrendszert (tárgyi eszköz nyilvántartó program) alkalmazzák. Előzetes tesztelésről nincs tudomásunk, a felhasználók maguk is csak kevés tapasztalattal rendelkeztek a rendszer működésével kapcsolatban:

- Pl. csak a beszámolási szakaszban (helyszíni vizsgálatunk idején) derült ki, hogy a tárgyi eszköz nyilvántartó program milyen lekérdezési lehetőségeket biztosít, vagyis, hogy milyen dokumentumok nyerhetők ki a rendszerből.
- Ugyancsak ez időpontban vált nyilvánvalóvá, hogy pl. az Écs. elszámolása nem történt megbízhatóan, mivel a rendszerben (legalábbis egyes kiválasztott tárgyi eszközöknél) nem volt megfelelően – minden negyedévben – feladva az értékcsökkenési leírás, vagy nem lehetett egyértelműen megállapítani, hogy valójában milyen kulcs alapján számolták el a rendszerben az Écs-t. Nem volt teljeskörű a főkönyvvel való egyeztetés sem, programhibák jelentkeztek.

Az egyedileg vizsgált eseteket az időközi jelentés tartalmazza.

Összességében azonban a 2019. évi főkönyvi számlákat megnyitották, a könyvelés elmondásuk szerint több esetben külső segítséggel (fejlesztő) történt. Évközi kiírásokat, negyedéves könyvelési alátámasztásokat nem tudtak bemutatni, így az évközi könyvvezetés minőségéről nem álltak rendelkezésre információk.

A beszámoló-készítés időszakára analitikus nyilvántartások nem álltak rendelkezésre, de az integrált rendszerből írtak ki részünkre a főkönyvi számlákra vonatkozó részletezéseket. Javasoltuk ezen kiírások analitikus nyilvántartássá való formázását, amit a beszámolási időszak végéig nagyjából teljesítettek. *Ez azonban önmagában nem felel meg a könyvvezetési szabályoknak.*

II/2.4. Az éves zárlati munkák vizsgálatának tapasztalatai

II/2.4.1. A leltározás, a leltár elkészítése, értékelése

A FÁNK rendelkezik jóváhagyott leltározási és leltárkészítési szabályzattal. A szabályzat tartalmilag nagyjából eleget tesz az Szt.-ben és az Áhsz.-ben megfogalmazott követelményeknek, így tartalmazza mindazokat a feladatokat és eljárásokat, amelyek alapján a leltározási tevékenység szakszerűen és szabályszerűen elvégezhető, továbbá a leltár elkészíthető.

A 2019. évre vonatkozó leltározási utasítást és ütemtervet kiadták. A végrehajtásnál gondot jelentettek az időközbeni személyi változások (gazdasági igazgató 2019.12.31-ével, főigazgató 2020.02.29-ével való távozása, munkatársak nyugdíjba vonulás vagy egyéb ok miatti távozása, számviteli osztályvezető 02.29-ei, 03.31-ei határidejű felmondása, majd táppénzre vonulása stb.) A helyszíni tapasztalatok alapján a tárgyi eszközök, készletek leltározását végrehajtották, de a leltárak kiértékelésénél már nem tartották be a szabályzatban foglaltakat, tekintve, hogy az összegzést, a jegyzőkönyvet már csak egy személy készítette el, írta alá. Ebből eredően sem a szabályzat előírásai, sem a belső kontrollrendszer szerinti folyamatok nem megfelelően érvényesültek.

A 2020. február 19-én lefolytatott helyszíni vizsgálatunk során több javaslatot tettünk az eljárások felülvizsgálatára, pontosítására, a leltári dokumentumok elkészítésére vonatkozóan. A javaslatok egy részét figyelembe vették és a pótlásokat elvégezték, több területen azonban a mérlegkészítés időpontjáig (február hó 25) már nem állt rendelkezésre elegendő idő a teljeskörű felülvizsgálatok elvégzésére. *(Számviteli politikájukban a mérlegkészítés időpontja helytelenül, február 28. napjában van megállapítva!)*

II/2.4.2. Az év végi zárlati munkák végrehajtása

Helyszíni vizsgálati tapasztalataink alapján – a kialakult személyi/szervezeti változások, feladatok közepette – az év végi zárlati munkáknak már nem volt meg a megfelelő irányítása és felügyelete.

Az új gazdasági vezetés megkísérelte a szabályszerűség biztosítását, azonban ez – mint azt az előző pont is részletezi - csak részben sikerülhetett, mivel a számviteli vezetés nem segítette ezt a munkát.

A pénzügyi és számviteli osztályvezető helyszíni vizsgálatunk idején vagy távol volt, vagy elfoglaltságára való hivatkozással nem tudott rendelkezésünkre állni. Részéről tehát – mint a teljes költségvetési év során jelen lévő személytől - nem kaptunk információt a zárási munkák mikéntjére, állására vonatkozóan.

II/2.4.3. A beszámolási rendszerek kialakítottsága

A FÁNK beszámolási rendszere összességében az Áhsz. vonatkozó előírásainak megfelelően került kialakításra.

A szabályzatokban rögzített feldolgozási eljárások és kontrollok – az elmaradt aktualizálás hiányában is - összességében biztosítják:

- az adatok egyeztetésének és egyezőségének a lehetőségét,
- a főkönyvi kivonat előállítását,
- a mérleg sorokat közvetlenül alátámasztó, összevont adatokat tartalmazó leltár előállítását.

Az előbbi eljárások maradéktalan elvégzése lehetővé teszi a jogszabályi előírásoknak megfelelő főkönyvi kivonat, valamint az éves költségvetési beszámoló elkészítését és a mérleg analitikus nyilvántartásokkal, leltárakkal való alátámasztását.

A könyvvizsgálat elvégezte a fenti eljárások és dokumentumok ellenőrzését és megállapította, hogy az éves költségvetési beszámoló készítése *szórán részben az előzőekben leírtaknak megfelelően jártak el* - az éves költségvetési beszámoló és a főkönyvi kivonat feltöltésre került a MÁK KGR-K11-es adatszolgáltatási rendszerébe -, *részben pedig hiányosak voltak az eljárások (pl. leltározás) és nem teljesültek maradéktalanul a kontrollok, így a hibák, hiányosságok kiszűrése sem lehetett teljeskörű.*

II/2.5. Az éves költségvetési beszámoló valódiságának minősítése

II/2.5.1. A mérleg felülvizsgálatának megállapításai

Az *éves költségvetési beszámoló* felülvizsgálata során elvégeztük az előzőekben részletezett eljárások felülvizsgálatát, a beszámoló alátámasztására szolgáló dokumentumok és feldolgozások ellenőrzését, egyeztetését a beszámoló számszerű adataival.

A számviteli alapelveket az Sztv. és az Áhsz. előírásai alapján a 2019-es gazdálkodási évben a következők szerint kellett érvényesíteni:

Áhsz.: “4. A számviteli alapelvek alkalmazása

“4. § (1) A költségvetési számvitelben és a pénzügyi számvitelben az Szt.-ben meghatározott alapelveket a (2)-(8) bekezdésben meghatározott sajátosságokkal kell érvényesíteni. A számviteli alapelveken túl a könyvvezetés és az éves költségvetési beszámoló elkészítése során az Szt. rendelkezéseit csak akkor lehet alkalmazni, ha azt e rendelet kifejezetten elrendeli.

(2) A vállalkozás folytatásának elve alkalmazása során figyelembe kell venni a beszámolással érintett időszakban bekövetkezett szervezeti és feladatváltozásokat is.

(3) A költségvetési számvitelben a teljesség elve oly módon érvényesül, hogy figyelembe kell venni azt, hogy a költségvetés naptári évre készül.

(4) Az óvatosság elve érvényesítésekor a céltartalék képzésére vonatkozó szabályok nem alkalmazhatók.

(5) A költségvetési számvitelben az összemérés elve oly módon érvényesül, hogy a költségvetési és a vállalkozási maradvány

megállapításakor a bevételeket és kiadásokat tevékenységenként elkülönítve kell figyelembe venni.

(6) Az egyedi értékelés elve sajátosan alkalmazható az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont követelések esetében.

(7) A költségvetési számvitelben az időbeli elhatárolás elve nem alkalmazható.

(8) A költség-haszon összevetésének elve nem alkalmazható azon információk előállításának tekintetében, amelyek előállítását, szolgáltatását jogszabály előírja."

Az elvégzett könyvvizsgálati eljárások és a megszerzett bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a FÁNK 2019. évi könyvvezetése és a beszámoló-készítés során *csak részben tartották be a számviteli alapelveket.*

A FÁNK 2019. évi éves költségvetési beszámolójának 12/A-Mérleg űrlap adatai a következők szerint alakulnak:

Adatok forintban!

12/A - Mérleg					
Megnevezés	Előző időszak 2018.12.31.	Tárgyi időszak 2019.12.31.	Megnevezés	Előző időszak 2018.12.31.	Tárgyi időszak 2019.12.31.
ESZKÖZÖK			FORRÁSOK		
A/I Immateriális javak	5 760 893	18 149 150	G/I Nemzeti vagyon induláskori értéke	22 843 938 848	22 843 938 848
A/II/1 Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	26 117 263 313	26 176 458 399	G/II Nemzeti vagyon változásai	852 389 961	852 389 961
A/II/2 Gépek, berendezések, felszerelések, járművek	485 633 188	426 857 969	G/III Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai	447 949 000	447 949 000
A/II/4 Beruházások, felújítások	12 530 597 336	29 882 946 503	G/IV Felhalmozott eredmény	8 000 757 957	15 979 967 696
A/II Tárgyi eszközök	39133 493 837	56 486 262 871	G/VI Mérleg szerinti eredmény	7 979 209 739	15 695 082 457
A) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ BEF. ESZKÖZÖK	39 139 254 730	56 504412 021	G) SAJÁT TŐKE	40 124 245 505	55 819 327 962
B/II/1 Vásárolt készletek	44 295 854	43 974 371	H/II/1 Költségvetési évben esedékes köt. személyi juttatásokra	133 056	660 814
B/II/5 Növendék, hízó- és egyéb állatok	355 007 473	395 676 173	H/II/3 Költségvetési évben es. köt. dologi kiadásokra	17 443 592	10 587 782
B/II Készletek	399 303 327	439 650 544	H/II/5 Költségvetési évben es. köt. egyéb műk. célú kiadásokra	0	5 208 194
B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK	399 303 327	439 650 544	H/II/6 Költségvetési évben es. köt. beruházásokra	86 995	1 697 539 625
C/II Pénztárak, csekkok, betétkönyvek	2 813 967	6 899 770	H/II Költségvetési évben esedékes kötelezettségek	17 663 643	1 713 996 415
C/III Forintszámlák	338 441 570	527 993 725	H/III/1 Kapott előlegek	15 500 000	200 979
C/IV Devizaszámlák	55 005 913	22 195 333	H/III/8 Letétre, megőrzésre, fedezetkezésre átvett p.e.,	0	9 500 000
C) PÉNZESZKÖZÖK	396 261 450	557 088 828	H/III Köt.jellegű sajátos elszám	15 500 000	9 700 979
D/I Költségvetési évben esedékes követelések	35 410 457	29 701 645	H) KÖTELEZETTSÉGEK	33 163 643	1 723 697 394
D/II Költségvetési évet követően esedékes követelések	0	3 522 134	j/2 Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	0	22 098 374
D/III Követelés jellegű sajátos elszámolások	15 546 001	15 605 691	J) PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	0	22 098 374
D) KÖVETELÉSEK	50 956 458	48 829 470			
E) EGYÉB SAJÁTOS ELSZÁMOLÁSOK	171 633 183	4 242 975			
F) AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	0	10 899 892			
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	40 157 409 148	57 565 123 730	FORRÁSOK ÖSSZESEN	40 157 409 148	57 565 123 730

21

A mérleg tételeinek alátámasztása leltárakkal:

Tekintettel arra, hogy a „M megbízás pénzügyi információk megállapodás szerinti vizsgálatának végrehajtására” nem a beszámoló hagyományos könyvvizsgálata, hanem ténymegállapító könyvvizsgálat, a mérleggel kapcsolatban nem állapít meg semmilyen bizonyosságot. Ugyanakkor számos olyan eljárást folytat le, vagy vizsgál meg információkat, amelyek megalapozzák a helyes ténymegállapítást.

Megkíséreltük a 2019. évi nyitó adatok ellenőrzését, de a 2018. évi mérleget alátámasztó dokumentumokat nem tudtuk bemutatni. Egy, a belső ellenőr által 2019-ben végzett vizsgálat értelmében „A 2018 évi költségvetési beszámoló valóságának és megalapozottságának vizsgálata” című, 2019.11.11-ei keltezésű (belső) Ellenőri jelentésben foglaltak alapján a FÁNK „2018. évi mérlegbeszámolója alapvetően megfelel az ellenőrzési jelentés elején meghivatkozott jogszabályokban foglaltaknak, de valóság és alátámasztottsága a rendelkezésre álló adatok és bizonylatok alapján mindent kizáró módon nem volt megállapítható.” (Ellenőri jelentés 9. oldal) A 2018-as beszámolóhoz a 2019-es beszámoló idején is hivatalban lévő pénzügyi és számviteli osztályvezető csatolt egy jegyzőkönyvet a beszámoló nem megfelelő alátámasztására, megbízhatatlanságára vonatkozóan.

A 2019. évi nyitó adatok megbízhatósága tehát nem bizonyított, amelynek hibahatása jelentős és lényeges lehet a 2019. évi záró adatokra. Ezzel egyidejűleg a könyvvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a könyvviteli mérleget alátámasztó főkönyvi kivonat adatai megegyeznek a mérlegben, az utólag elkészített analitikus nyilvántartásokban, valamint részben a leltárakban szereplő adatokkal (3. sz. melléklet – beszámoló űrlapok).

A mérlegtételeket alátámasztó leltárak/leltári kimutatások a FÁNK-nál eredeti formában fellelhetők.

Itt jegyzem meg, hogy a tárgyi eszközök és a készletek kivételével elkészített leltárak/leltári kimutatások mérlegalátámasztó dokumentumnak nem hitelesek, tekintve, hogy azokat csak egy személy, a leltárkészítő írta alá.

A hivatalban lévő pénzügyi és számviteli osztályvezető egyetlen dokumentumot sem írt alá, holott az ütemterv szerint felelősként volt kijelölve.

A dokumentumok tehát valójában nem minősülnek leltárnak, csak egyféle kimutatásnak, de a belső kontroll követelményeknek sem ezek, sem az analitikák sem tesznek eleget. Leltárellenőr egyetlen dokumentumot sem írt alá.

Az A/I Immateriális javak 04-es mérlegsoron kimutatott 18.149.150 Ft összegű állománya megegyezik a záró főkönyvi kivonattal. *Analitikus nyilvántartást, illetőleg leltárt nem leltünk fel.*

Az A/III/ Tárgyi eszközök 10-es mérlegsoron kimutatott 56.486.262.871 Ft összegű állománya megegyezik a záró főkönyvi kivonattal, az analitikus nyilvántartásokban kimutatott értékekkel. Az állomány leltárral, leltár kiértékelési jegyzőkönyvvel („*Jegyzőkönyv, Készült a 2019. évi leltározás befejezése alkalmából*”) alátámasztott. *Ez utóbbi nem számít hiteles dokumentumnak, tekintve, hogy csak egy személy, az analitikus nyilvántartó írta alá.* Az adatok megbízhatóságát megkérdőjelezi az is, hogy a 2019.01.01-jével bevezetett könyvelési rendszerből kinyerhető dokumentumok a január, illetőleg a február havi helyszíni leltárvizsgálat során még nem voltak egyértelműek. Négy db kiválasztott vizsgált tételből 3 db hibás elszámolás volt, ami 75 %-os hibaarányt jelent. Aktiválták a kapcsolódó felújítási és a karbantartási tételeket is, de a mérlegkészítés időpontjáig nem mutattak be arra vonatkozó bizonyítékot, hogy ezeket a beruházásokat így kell elszámolni (pl. projekt nem megfelelő költségbontással).

Az értékcsökkenés elszámolásának helyessége ugyancsak nem bizonyított. A kiválasztott tételek esetében egyrészt nem volt bizonyítható, hogy minden negyedévben megfelelően kerültek elszámolásra az Écs-k, illetőleg a helyszíni vizsgálat idején lehívott adatok még tovább formai és tartalmi pontatlanságokkal társultak. *Tekintve, hogy ez a vizsgálat nem minősül beszámoló könyvvizsgálatának – ezért további vizsgálatokat nem végeztem -, csak ténymegállapításként rögzítem, hogy a feltárt hibaarány már önmagában kétségessé teszi az Écs. elszámolás teljességét, pontosságát, megbízhatóságát.*

A B/I Készletek 34-es mérlegsoron kimutatott 439.650.544 Ft összegű állománya megegyezik a záró főkönyvi kivonattal és a leltárral. *Megjegyzem, hogy a „Jegyzőkönyv, Készült a 2019. évi leltározás befejezése alkalmából” című dokumentumban szereplő készlett leltárérték (központi raktár anyagkészlete 25.316458 Ft, takarmány záró leltári értéke 14.167.127 Ft, gyógyszerkészlet záró értéke 3.269.587 Ft) 1.221.200 Ft-tal eltér a mérlegsorban vásárolt készletek címén szereplő értéktől. A 2020.02.24-ei keltezésű, a gazdasági ügyintéző által készített feljegyzés értelmében 999.000 Ft ZOO zseton a főpénztárnál lett leltárba véve, 222.200 Ft összegű betétdíjas göngyöleg érték „leltárának kialakítása 2020. évben kerül megvalósításra.” A feljegyzés rögzíti azt is – amit a tényleges készlet nyilvántartások igazolnak -, hogy a 2019.01.01-jével bevezetett könyvelőprogram és a raktári nyilvántartások főkönyvi szám szerinti összefésülése nem történt meg, vagyis a főkönyv és az analitika eltér egymástól. A feljegyzést a pénzügyi és számviteli osztályvezető – akinek a neve szerepel a dokumentumon – nem írta alá.*

23

Az 57-es mérlegsoron a C) Pénzeszközök záró értéke 557.088.828Ft, amelyből a C/II Pénztárak, csekkek, betétkönyvek 50-es mérlegsoron kimutatott 6.899.770 Ft összegű állománya megegyezik a záró pénztárnaplóval, a záró főkönyvi kivonattal, leltárral alátámasztott. A C/III Forintszámlák 53-as mérlegsoron kimutatott 527.993.725 Ft összegű állománya megegyezik a záró főkönyvi kivonattal, valamint a záró banki kivonatok 2019. december 31-ei egyenlegével. *Leltárt készítettek, de azt az osztályvezető nem írta alá, így csak összesítő kimutatásnak minősül belső kontroll nélkül.* A C/IV Devizaszámlák 56-os mérlegsoron kimutatott záró értéke 22.195.333 Ft, egyezően a főkönyvi kivonattal és *a leltárként elkészített, de az osztályvezető által alá nem írt kimutatással.*

A 159-es mérlegsoron kimutatott D) Követelések záró állománya 48.829.470 Ft, amelyből a D/I Költségvetési évben esedékes követelések 101-es mérlegsoron kimutatott értéke 29.701.645 Ft, a D/II Költségvetési évet követően esedékes követelések 142-es mérlegsoron kimutatott záró állománya 3.522.134 Ft, a D/III Követelésjellegű sajátos elszámolások 158-as mérlegsoron kimutatott záró állománya 15.605.691 Ft, egyezően a záró főkönyvi kivonattal. A mérleg alátámasztására elkészített leltári összesítők/leltárak és analitikus nyilvántartások nem, vagy csak részben tükrözik a mérlegsorok szerinti adatokat. (A követelések leltári összesítőében a követelések állománya 33.083.814 Ft. Ebben a kimutatásban a 3.522.134 Ft részösszeg egyezik a 142-es mérlegsorral, a 101-es mérlegsoron kimutatott értéktől 139.965 Ft-tal eltér, a 15.605.691 Ft pedig nem szerepel benne. Ez utóbbit külön leltárt tartalmazza. *A leltári kimutatásokat és analitikákat az osztályvezető, illetőleg a leltárelenőr nem írta alá.*

Az E) Egyéb sajátos elszámolások 171-es mérlegsoron kimutatott 4.242.975 Ft összegű záró állomány a 164-es mérlegsoron kimutatott 3.593.234.188 Ft összegű E/1 Előzetesen felszámított általános forgalmi adó elszámolása és a 167-es mérlegsoron kimutatott mínusz 3.588.991.213 Ft záró állományú E/II Fizetendő általános forgalmi adó elszámolása állományok szaldójából áll össze. Az elkészített leltári kimutatások és analitikák (80.628.710 Ft összegben) nem támasztják alá a mérlegben kimutatott értéket. A nyitó állomány összege 171.33.183 Ft volt. Egy, ugyancsak 2020.02.24-ei keltezésű feljegyzés alapján a 364-es főkönyvi számla 2018. évi záró értékéhez, így a 2019-es nyitó értékhez 170.941.251 Ft összegben alátámasztó analitikát nem letek fel. Az eltérések javítása folyamatban van, de az nem készült el a mérlegzárásig. *A dokumentumokat az osztályvezető és a leltárelenőr nem írta alá.*

Az F) Aktív időbeli elhatárolások 175-ös mérlegsoron kimutatott záró állománya 10.899.892 Ft, amely 7.183.164 Ft eredményszemléletű bevétel és 3.716.728 Ft költségek és ráfordítások aktív időbeli elhatárolásából áll. Az állomány analitikával és leltárral alátámasztott. *A dokumentumokat az osztályvezető és a leltárelenőr nem írta alá.*

24

A G) Saját tőke 183-as mérlegsoron kimutatott összege 55.819.327.962 Ft, amely a 177-es mérlegsoron kimutatott G/I Nemzeti vagyon induláskori értéke 22.843.938.848 Ft összegű állományából, a G/II Nemzeti vagyon változásai 178-as mérlegsoron kimutatott 852.389.961 Ft összegű állományából, a G/III Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai 179-es mérlegsoron kimutatott 447.949.000 Ft összegű állományából, a G/IV Felhalmozott eredmény 180-as mérlegsoron kimutatott 15.979.967.696 Ft összegű állományából, valamint a G/VI Mérleg szerinti eredmény 182-es mérlegsoron kimutatott 15.695.082.457 Ft összegű (nyereség) állományából áll. Az értékek megegyeznek a záró főkönyvi kivonatban szereplő összegekkel, ez utóbbi pedig az eredménykimutatás 44. sorában kimutatott mérleg szerinti eredménnyel. *Leltárt készítették, amit az osztályvezető és a leltárelenőr nem írt alá.*

A H/Kötelezettségek 244-es mérlegsoron kimutatott záró állománya 1.723.697.394 Ft, amely a H/I Költségvetési évben esedékes kötelezettségek 209-es mérlegsoron kimutatott 1.713.996.415 Ft összegéből, továbbá a H/III Kötelezettségjellegű sajátos elszámolások 243-as mérlegsoron kimutatott 9.700.979 Ft összegű állományából áll, megegyezik a záró főkönyvi kivonattal. Az állomány 98,5 %-a a költségvetési évben beruházásokra esedékes összeg. *Leltárt, analitikát készítették, amit az osztályvezető és a leltárelenőr nem írt alá.*

A J) Passzív időbeli elhatárolások 249-es mérlegsoron kimutatott 22.098.374 Ft összegű állománya – költségek és ráfordítások passzív időbeli elhatárolása - megegyezik a záró főkönyvi kivonattal. *Leltárt, analitikát készítették, amit az osztályvezető és a leltárelenőr nem írt alá.*

A Mérlegben kimutatott eszközök és források tárgyidőszaki főösszege egyezően 57.565.123.730 Ft. A ténymegállapító könyvvizsgálói ellenőrzés során az előbbieken részletezett eltéréseket állapítottam meg a mérlegben kimutatott összegek, így a főkönyvek és az analitikus nyilvántartások, leltárak között.

A FÁNK Számviteli Politikája értelmében – az Áhsz. 1. § (1) bekezdés 3. pontja alapján – jelentős összegű a hiba, ha a hiba megállapításának évében, az ellenőrzések során ugyanazon költségvetési évet érintően megállapított hibák, hibahatások együttes (előjeltől független) összege eléri, vagy meghaladja a költségvetési év mérleg-főösszegének 2 %-át, vagy százmillió forint, ha a mérleg-főösszeg 2 %-a meghaladja a százmillió forintot.

A mérlegfőösszeg 2 %-a 1.151.302.475 Ft, vagyis meghaladja a jelentős összeget, tehát a jelentős összegű hiba 100.000.000 Ft lehet.

Tekintettel arra, hogy a 2018. évi mérlegben kimutatott záró állományok, így a 2019. évi nyitó állományok összegét nem tudták alátámasztani, a nyitó

állományokban lévő hiba is hibahatár feletti. Erre bizonyíték az egyéb sajátos elszámolásokra vonatkozó feljegyzésük, miszerint (364-es főkönyv, áfa elszámolások) a 2019. évi nyitó érték eltérés kerekített összege 132.430.000 Ft, vagyis meghaladja a jelentős összeget. Mivel a hiba javítása 2019-ben nem történt meg, a hiba a 2019-es beszámolóban is fennáll.

A további vélelmezhető – jelenlegi körülmények között nem számszerűsíthető – hibák, mint pl. a tárgyi eszközök, készletek teljeskörűsége, értéke, stb. még növelik az előbbi, jelentős összegű hiba feletti összeget.

A könyvvizsgálói standardok értelmében „a hibás állítások – beleértve a kihagyásokat is – akkor minősülnek lényegesnek, ha azok önmagukban vagy együttesen, – ésszerű várakozások szerint – befolyásolhatják a felhasználók pénzügyi kimutatások alapján hozott gazdasági döntéseit.”

Ténymegállapításaim alapján a mérlegben fellelhető hibák jelentős összegűnek és lényegesnek, összességében átfogónak minősülnek. Ebből eredően a FÁNK 2019. évi éves költségvetési beszámolója nem ad megbízható és valós képet az intézmény 2019. december 31-én fennálló vagyoni és pénzügyi helyzetéről, valamint az ugyanezen időponttal végződő költségvetési évre vonatkozó jövedelmi helyzetéről a Magyarországon hatályos, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvénnyel és az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelettel összhangban.

A továbbiakban – eltekintve a mérlegvalódiságról kialakított véleménytől – elvégzem a beszámoló további részeinek vizsgálatát, amely dokumentumok az esetleges hibás állítások ellenére nagyságrendileg bemutatják a tendenciákat.

II/2.5.2. Az eredménykimutatás vizsgálata

Az eredményszemléletű bevételek és a ráfordítások a 13/A – Eredménykimutatás beszámoló-táblázatban kerültek kimunkálásra:

Ssz.	Megnevezés	Adatok Ft-ban!	
		Előző időszak 2018.12.31.	Tárgyi időszak 2019.12.31.
02	02 Eszközök és szolgáltatások ért. nettó eredményszemléletű bevételei	1 730 997 578	1 880 647 559
04	I Tevékenység nettó eredményszemléletű bevétele	1 730 997 578	1 880 647 559
05	04 Saját termelésű készletek állományváltozása	0	36 043 931
07	II Aktivált saját teljesítmények értéke	0	36 043 931
08	06 Központi működési célú támogatás eredményszemléletű bevételei	9 103 375 804	16 921 550 659
09	07 Egyéb működési célú támogatások eredményszemléletű bevételei	240 563 360	27 034 452

10	08 Felhalmozási célú támogatások eredményszemléletű bevételei	0	64 000 000
11	09 Különféle egyéb eredményszemléletű bevételek	1 296 064	3 127 270
12	III Egyéb eredményszemléletű bevételek	9 345 235 228	17 015 712 381
13	10 Anyagköltség	427 950 306	418 452 237
14	11 Igénybe vett szolgáltatások értéke	1 107 096 093	1 038 979 201
16	13 Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	2 577 091	1 622 350
17	IV Anyagjellegű ráfordítások	1 537 623 490	1 459 053 788
18	14 Bérköltség	729 167 778	934 810 716
19	15 Személyi jellegű egyéb kifizetések	145 316 629	105 794 183
20	16 Bérjárulékok	180 253 553	205 834 711
21	V Személyi jellegű ráfordítások	1 054 737 960	1 246 439 10
22	VI Értécsökkenési leírás	419 185 051	451 063 731
23	VII Egyéb ráfordítások	76 021 800	83 964 154
24	A) TEVÉKENYSÉGEK EREDMÉNYE	7 988 664 505	15 691 882 588
32	VIII Pénzügyi műveletek eredményszemléletű bevételei	368	3 492 908
42	IX) Pénzügyi műveletek ráfordításai	9 455 134	293 039
43	B) PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE	-9 454 766	3 199 869
44	C) MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY	7 979 209 739	15 695 082 457

A FÁNK 2019. évi tevékenységéből 1.880.647.559 Ft összegű nettó eredményszemléletű bevétel keletkezett. Az aktivált saját teljesítmények értéke 36.043.931 Ft, az egyéb eredményszemléletű bevételek összege pedig 17015.12.381 Ft. A tárgyévben a tevékenységből származó bevétel valamelyest nőtt, míg az egyéb eredményszemléletű bevétel a nagy összegű központi támogatás okán jelentősen nőtt. A 18.932.403.871 Ft összegű eredményszemléletű bevétellel szemben a ráfordítás összege 3.240.521.283 Ft, így a tevékenységek eredménye 15.691.882.588 Ft nyereség. Ezt korigálja még a pénzügyi műveletek 3.199.869 Ft összegű eredménye, így a mérleg szerinti nyereség összege 15.685.082.452 Ft.

Az Sztv., illetőleg az Áhsz-ben tárgyévre vonatkozóan sem volt változás az eredmény-kimutatás formáját illetően. Az eredménykimutatás mérlegtáblával való összefüggése fennáll. A 44. sorban kimutatott mérleg szerinti eredmény megegyezik a Mérleg 182. sorában kimutatott eredménnyel.

II/2.5.3. A költségvetési jelentés vizsgálata

A költségvetési számvitellel biztosítva készül a költségvetési jelentés, a maradvány kimutatás, valamint az adatszolgáltatás a személyi juttatások és a foglalkoztatottak összetételéről.

21

A FÁNK 2019. évi költségvetési kiadásainak (K1.-K8.) alakulását mutatja az alábbi táblázat (könyvelési adatok alapján):

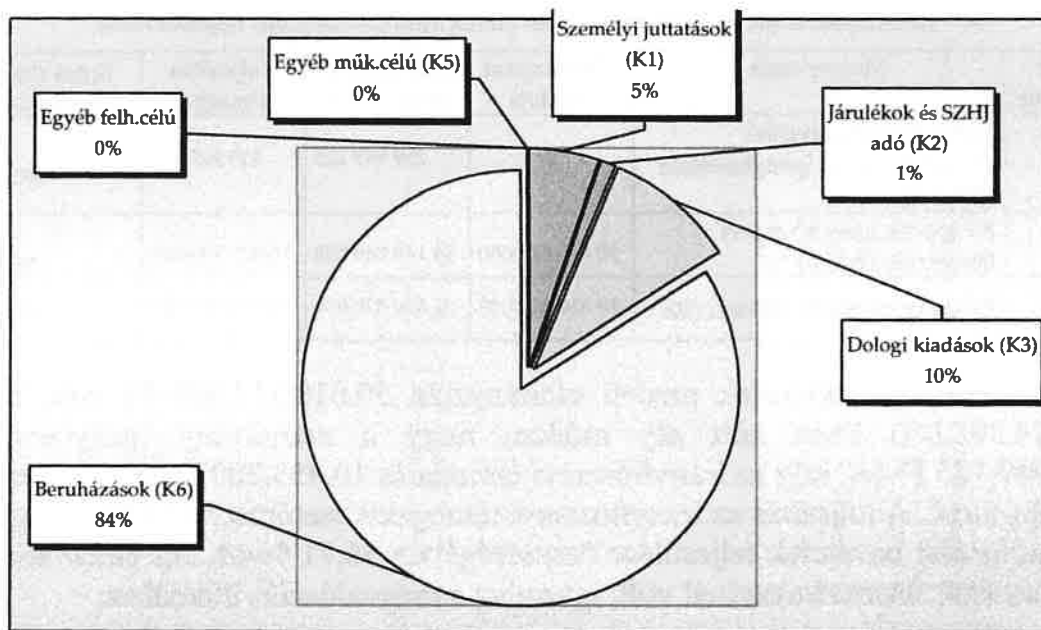
Adatok Ft-ban!

01 - Beszámoló a K1.-K8. Költségvetési kiadások előirányzatának teljesítéséről					
Beszám. sorának száma	Megnevezés	Előirányzat eredeti 2019	Előirányzat Módosított 2019	Teljesítés 2019.12.31.	Index (%) Telj./mód. %
20	Személyi juttatások összesen (K1)	981 433 000	1 129 813 000	1 039 162 141	91,98
21	Munkaadókat terhelő jár. és szoc. hozzájár. adó (K2)	190 794 000	247 030 000	205 834 711	83,32
60	Dologi kiadások (K3)	1 880 695 000	2 325 284 000	1 930 277 934	83,01
189	Egyéb működési célú kiadások (K5)	5 000 000	10 634 000	4 134 806	38,88
198	Beruházások (K6)	29 034 971 000	29 753 142 000	16 387 139 833	55,08
203	Felújítások (K7)	0	93 143 000	0	0,00
265	Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	1 900 000	4 900 000	1 000 000	20,41
266	Költségvetési kiadások (K1-K8)	32 094 793 000	33 563 946 000	19 567 549 425	58,30

A 2019. évi költségvetési kiadások eredeti előirányzata 32.094.793.000 Ft volt, ami az év végéig 33.563.946.000 Ft-ra módosult. Az előirányzat növekedés 4,58 %-os. A teljesítés összege 19.567.549.425 Ft, ami 58,30 %-os teljesítésnek felel meg. A legjelentősebb lemaradás a beruházásoknál volt, a teljesítés 55,08 %-os.

A 2019. évben teljesített kiadások fő kiadási jogcímenkénti megoszlását szemlélteti az alábbi diagram:

A FÁNK 2019. évi tényleges kiadásainak megoszlása

A 2019. évi teljesített kiadások 84 %-át a beruházások, 10 %-át a dologi kiadások, míg 6 %-át a személyi juttatások és a munkaadót terhelő járulékok, szociális hozzájárulási adó tették ki. A többi jogcím aránya nem volt számottevő.

A FÁNK költségvetési bevételeinek alakulását mutatja a következő táblázat:

Adatok Ft-ban!

02 - Beszámoló a B1-B7. Költségvetési bevételek előirányzatának teljesítéséről					
Sor száma	Megnevezés	Előirányzat eredeti	Előirányzat módosított	Teljesítés összege	Index (%) Telj./mód.ei
43	Működési célú támogatások államháztartáson belülről (B1)	0	3 600 000	3 600 000	100,00
220	Működési bevételek (B4)	2 082 376 000	2 996 012 000	2 718 894 861	90,75
255	Működési célú átvett pénzeszközök (B6)	0	23 436 000	23 343 452	99,61
281	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (B7)	1 900 000	65 900 000	66 063 610	100,25
283	Költségvetési bevételek (B1-B7)	2 084 276 000	3 088 948 000	2 811 992 923	91,03

A 2019. évi költségvetési bevételek eredeti előirányzata 2.084.276.000 Ft volt, amely az év során 3.088.948.000 Ft-ra (48,2 %-kal) nőtt. Lemaradás a működési bevételek előirányzatnál mutatkozik, a teljesítés 90,75 %. A költségvetési bevételek teljesítési összege 2.811.992.923 Ft, ami 91,03 %-os teljesítésnek (teljesítési mutató) felel meg.

A finanszírozási bevételeket a beszámoló 04-es űrlapja mutatja. A finanszírozási bevételek alakulását a következő táblázat foglalja össze:

Adatok Ft-ban!

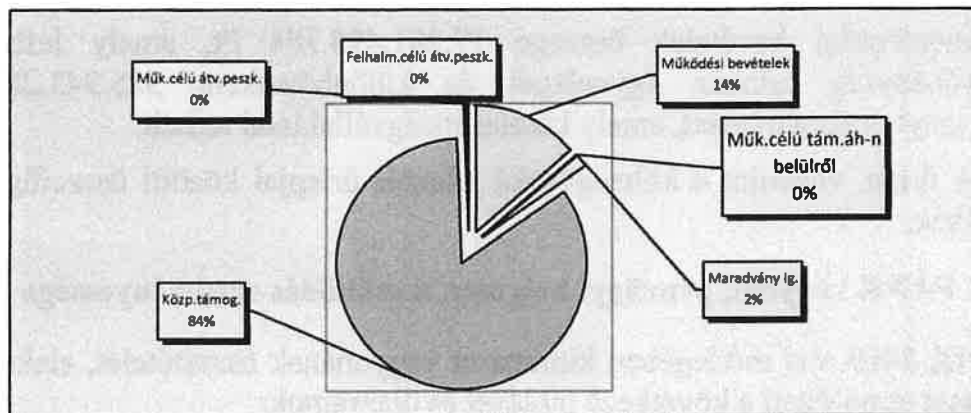
04 - Beszámoló a B8. Finanszírozási bevételek előirányzatának teljesítéséről					
Sor száma	Megnevezés	Előirányzat eredeti	Előirányzat módosított	Teljesítés összege	Index (%) Telj./mód.ei
12	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele (B8131)	0	359 949 125	359 949 125	100,00
17	Központi, irányító szervek támogatás (B816)	30 010 517 000	30 115 049 000	16 921 550 659	56,19
32	Finanszírozási bevételek (B8)	30 010 517 000	30 474 998 000	17 281 499 784	56,71

A finanszírozási bevételek eredeti előirányzata 30.010.517.000 Ft volt, ami 30.474.998.000 Ft-ra nőtt oly módon, hogy a maradvány igénybevétel 359.949.125 Ft-tal, míg az irányítószervi támogatás 10.453.200 Ft-tal növelte az előirányzatot. A teljesítés az irányítószervi támogatás esetében 56,19 %-os, így a finanszírozási bevételek teljesülése összességében 56,71 %-os. Az elmaradás a beruházások finanszírozásánál volt, igazodva a megvalósulás üteméhez.

A FÁNK 2019. évi összes bevételeinek megoszlását szemlélteti a következő diagram:

A FÁNK 2019. évi teljesített bevételeinek megoszlása

A 2019. évi bevételek 84 %-át az irányító szervei támogatás, 14 %-át a működési bevételek, 2 %-át a maradvány igénybevételek tette ki. A többi jogcímen beszedett bevételek aránya nem volt számottevő.

A FÁNK 2019. évi (kölségvetési és finanszírozási) bevétele 20.093.492.707 Ft, a kölségvetési kiadások összege pedig 19.567.549.425 Ft. A 2019. évi maradvány összege 525.943.282 Ft, egyezően a 07/A Maradványkimutatás 15. sorában szereplő összeggel.

II/2.5.4. A maradvány vizsgálata

A FÁNK 2019. évi maradványának alakulása az éves kölségvetési beszámoló 07/A – Maradványkimutatás űrlapon, az előírásoknak megfelelően került kimunkálásra. A maradvány alakulását mutatja az alábbi táblázat:

A FÁNK 2019. évi maradványának alakulása

Adatok Ft-ban!

Ssz.	Megnevezés	Összeg
01	01 Alaptevékenység kölségvetési bevételei	2 811 992 923
02	02 Alaptevékenység kölségvetési kiadásai	19 567 549 425
03	I Alaptevékenység kölségvetési egyenlege	-16 755 556 502
04	03 Alaptevékenység finanszírozási bevételei	17 281 499 784
06	II Alaptevékenység finanszírozási egyenlege	17 281 499 784
07	A) Alaptevékenység maradványa	525 943 282
15	C) Összes maradvány	525 943 282
16	D) Alaptevékenység kötelezettségvállalással terhelt maradványa	525 943 282

Az alaptevékenység költségvetési bevételeinek összege 2811.992.923 Ft, a költségvetési kiadások összege pedig 19.567.549.425 Ft, az egyenleg *mínusz* 16.755.556.502 Ft. Az alaptevékenység költségvetési bevételei a tárgyévben 14,4 %-ban fedezték az alaptevékenység költségvetési kiadásait.

A finanszírozási bevételek összege 17.281.499.784 Ft, amely lefedi az alaptevékenység mínusz egyenlegét és különbözetként 525.943.282 Ft maradványt eredményezett, amely kötelezettségvállalással terhelt.

A 07/A űrlap, valamint a költségvetési jelentés űrlapjai közötti összefüggések fennállnak.

II/3. A FÁNK vagyoni, pénzügyi helyzete, a működés eredményessége

A FÁNK 2019. évi mérlegében kimutatott vagyonának összetételét, alakulását, változását szemlélteti a következő táblázat és diagramok:

A FÁNK fordulónapi vagyonának alakulása

Adatok Ft-ban!							
Megnevezés	Előző időszak 2018.12.31.	Tárgyi időszak 2019.12.31.	Index (%)	Megnevezés	Előző időszak 2018.12.31.	Tárgyi időszak 2019.12.31.	Index (%)
A/I Immateriális javak	5 760 893	18 149 150	315,04	G/I Nemzeti vagyon induláskori értéke	22 843 938 848	22 843 938 848	100,00
A/II Tárgyi eszközök	39 133 493 837	56 486 262 871	144,34	G/II Nemzeti vagyon változásai	852 389 961	852 389 961	100,00
A) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ BEF. ESZK.	39 139 254 730	56 504 412 021	144,37	G/III Egyéb eszk. induláskori értéke és vált.	447 949 000	447 949 000	100,00
B/I Készletek	399 303 327	439 650 544	110,11	G/IV Felhalmozott eredmény	8 000 757 957	15 979 967 696	199,73
B) NEMZETI VAGYONBA TART. FORGÓESZKÖZÖK	399 303 327	439 650 544	110,11	G/VI Mérleg szerinti eredmény	7 979 209 739	15 695 082 457	196,70
C) PÉNZESZKÖZÖK	396 261 450	557 088 828	140,59	G) SAJÁT TŐKE	40 124 245 505	55 819 327 962	139,12
D) KÖVETELÉSEK	50 956 458	48 829 470	95,83	H) KÖTELEZETTSÉGEK	33 163 643	1 723 697 394	5197,55
E) EGYÉB SAJÁTOS ELSZÁMOLÁSOK	171 633 183	4 242 975	2,47	J) PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	0	22 198 374	0,00
F) AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	0	10 899 892	0,00				
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	40 157 409 148	57 565 123 730	124,71	FORRÁSOK ÖSSZESEN	40 157 409 148	57 565 123 730	124,71

A FÁNK 2019.12.31-ei eszköz- és forrásállománya a 2018.12.31-ei állományhoz képest 24,7 %-kal nőtt. Ezen belül az immateriális javak állománya háromszorosára, a tárgyi eszközök állománya 44,3 %-kal, a készletek állománya 10,1 %-kal, a pénzeszközök állománya 40,6 %-kal nőtt, míg a követelések állománya 4,2 %-kal csökkent. Az egyéb sajátos elszámolások állománya 97,5 %-kal csökkent, az aktív időbeli elhatárolásoknak pedig nem volt nyitó állománya.

Az alaptevékenység költségvetési bevételeinek összege 2811.992.923 Ft, a költségvetési kiadások összege pedig 19.567.549.425 Ft, az egyenleg *mínusz* 16.755.556.502 Ft. Az alaptevékenység költségvetési bevételei a tárgyévben 14,4 %-ban fedezték az alaptevékenység költségvetési kiadásait.

A finanszírozási bevételek összege 17.281.499.784 Ft, amely lefedi az alaptevékenység mínusz egyenlegét és különbözetként 525.943.282 Ft maradványt eredményezett, amely kötelezettségvállalással terhelt.

A 07/A űrlap, valamint a költségvetési jelentés űrlapjai közötti összefüggések fennállnak.

II/3. A FÁNK vagyoni, pénzügyi helyzete, a működés eredményessége

A FÁNK 2019. évi mérlegében kimutatott vagyonának összetételét, alakulását, változását szemlélteti a következő táblázat és diagramok:

A FÁNK fordulónapi vagyonának alakulása

Adatok Ft-ban!							
Megnevezés	Előző időszak 2018.12.31.	Tárgyi időszak 2019.12.31.	Index (%)	Megnevezés	Előző időszak 2018.12.31.	Tárgyi időszak 2019.12.31.	Index (%)
A/I Immateriális javak	5 760 893	18 149 150	315,04	G/I Nemzeti vagyon induláskori értéke	22 843 938 848	22 843 938 848	100,00
A/II Tárgyi eszközök	39 133 493 837	56 486 262 871	144,34	G/II Nemzeti vagyon változásai	852 389 961	852 389 961	100,00
A) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ BEF. ESZK.	39 139 254 730	56 504 412 021	144,37	G/III Egyéb eszköz induláskori értéke és vált.	447 949 000	447 949 000	100,00
B/I Készletek	399 303 327	439 650 544	110,11	G/IV Felhalmozott eredmény	8 000 757 957	15 979 967 696	199,73
B) NEMZETI VAGYONBA TART. FORGÓESZKÖZÖK	399 303 327	439 650 544	110,11	G/VI Mérleg szerinti eredmény	7 979 209 739	15 695 082 457	196,70
C) PÉNZESZKÖZÖK	396 261 450	557 088 828	140,59	G) SAJÁT TŐKE	40 124 245 505	55 819 327 962	139,12
D) KÖVETELÉSEK	50 956 458	48 829 470	95,83	H) KÖTELEZETTSÉGEK	33 163 643	1 723 697 394	5197,55
E) EGYÉB SAJÁTOS ELSZÁMOLÁSOK	171 633 183	4 242 975	2,47	J) PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	0	22 198 374	0,00
F) AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	0	10 899 892	0,00				
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	40 157 409 148	57 565 123 730	124,71	FORRÁSOK ÖSSZESEN	40 157 409 148	57 565 123 730	124,71

A FÁNK 2019.12.31-ei eszköz- és forrásállománya a 2018.12.31-ei állományhoz képest 24,7 %-kal nőtt. Ezen belül az immateriális javak állománya háromszorosára, a tárgyi eszközök állománya 44,3 %-kal, a készletek állománya 10,1 %-kal, a pénzeszközök állománya 40,6 %-kal nőtt, míg a követelések állománya 4,2 %-kal csökkent. Az egyéb sajátos elszámolások állománya 97,5 %-kal csökkent, az aktív időbeli elhatárolásoknak pedig nem volt nyitó állománya.

A forrásoldalon a saját tőke növekedése 39,1 %-os, a kötelezettségek állománya pedig közel 52-szeresére nőtt. A kötelezettségek elsősorban a Pannon Park projekthez kapcsolódnak. A leltárhoz elkészített analitika alapján ezek a következőképpen alakulnak:

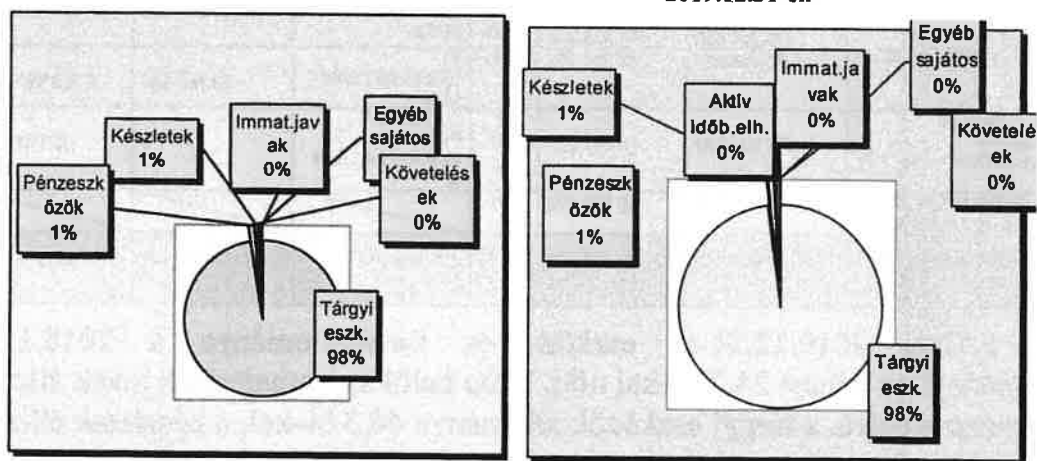
Számla száma	Beérkezett számla fizetési határideje	Számla tárgya	Számla értéke (Ft)
00193024	2019.12.26.	Pannon Park projekthez kapcsolódó új Biodóm épület és Jegyvásárló Pavilon 27. rész alvállalkozó	1 045 199 679
000193025	2020.01.10.	Pannon Park projekthez kapcsolódó új Biodóm épület és Jegyvásárló Pavilon 27. rész fővállalkozó	116 833 274
000291097	2019.12.26.	Pannon Park projekthez kapcsolódó alvállalkozói teljesítés 27. sz. alvállalkozó	238 609 046
000291098	2020.01.10.	Pannon Park projekthez kapcsolódó alvállalkozói teljesítés 27. sz. fővállalkozó	296 854 336
		Összesen:	1 697 596 336

Két darab számla fizetési határideje 2019. december 26-án járt le. A két számla értéke 1.283.808.725 Ft. A maradvány összege 525.943.282 Ft, vagyis a számlát vélelmezhetően nem tudták kifizetni december hónapban, mert nem kérték le/nem érkezett meg rá a támogatási összeg. A fizetési határidőt tekintve a további két számla is vélhetően még 2019-ben benyújtásra került.

A maradvány tehát csak a kötelezettségek egy részére nyújt fedezetet. Tájékoztatóm alapján január hónapban még érkezett be olyan számla, amely nem került feltüntetésre a kötelezettségvállalásban. Ez utóbbi fedezetlen kötelezettségvállalásnak minősülhet.

Az eszközök megoszlásának változását szemléltetik az alábbi diagramok:

A FÁNK eszközállomány megoszlásának alakulása
2018.12.31-én 2019.12.31-én

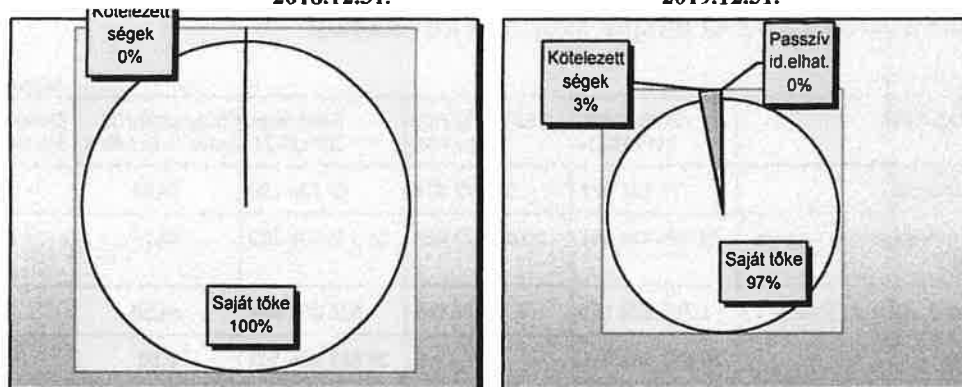

Az összetételben nem történt változás. A tárgyi eszközök állománya mindkét évben a mérlegérték 98 %-át teszi ki, kerekítéssel 1-1 % a készletek és a pénzeszközök aránya, a többi érték elenyésző nagyságrendű.

A források arányváltozásának alakulását szemléltetik az alábbi diagramok:

A FÁNK forrásállománya megoszlásának alakulása
2018.12.31. 2019.12.31.

Forrásoldalon némi átrendeződés volt. A 2018-as évi, kerekítve 100 %-os saját tőke arányhoz képest 2019-ben 97 %-os volt ez az arány, 3 %-ra nőtt a kötelezettségállomány aránya, míg a passzív időbeli elhatárolások aránya nem volt számottevő.

Tekintve a saját tőke 100 %-os, illetőleg 97 %-os arányát, a gazdasági mutatók közül a likviditási mutatóra érdemes rátekinteni:

Gazdasági mutatók alakulása A FÁNK-nál

Mutató megnevezése	2018.12.31.	2019.12.31.	Változás 2019/2017
Likviditási gyorsráta mutató <u>Likvid pénzeszközök</u> Kötelezettségek	11,95-szeres	0,32-szeres	-11,63
Likviditási mutató <u>Forgóeszközök (pénzeszk. és követelésekkel együtt)</u> Kötelezettségek	13,49-szeres	0,35-szeres	-13,14

A likviditási mutatók az előző évben nagyon kedvezően alakultak. A tárgyévben a likviditási gyorsráta 11,63 százalékponttal csökkent, a fedezettség 2019-ben mindössze 0,3-szeres. A likviditási mutatónál 13,14 százalékpontos csökkenés következett be, így a fedezettség a követelésállomány bevonásával is csak 0,35%.

A likviditási mutatók romlása ebben az esetben a finanszírozási gyakorlat módosításának szükségességére hívja fel a figyelmet. A számlák fizetési határidejét tekintve, a finanszírozást már le kellett volna kérni a felügyeleti szervtől. Fordított áfa-s finanszírozás esetén pedig magyarázni szükséges a kötelezettségállomány és a maradvány jelentős eltérését.

II/4. A kiegészítő melléklet ellenőrzése

A FÁNK éves költségvetési beszámolóban a kiegészítő mellékletet a vonatkozó szabályok szerint állították össze, annak a mérleg adataival való összefüggése fennáll.

A FÁNK eszközeinek (vagyonának) állapotát a beszámoló „15/A – Kimutatás az immateriális javak, tárgyi eszközök, koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök állományának alakulásáról” megnevezésű táblázata mutatja. Ennek alakulása a 2019.12.31-ei állapot szerint a következő:

Adatok Ft-ban!

ESZKÖZÖK 2019	Bruttó érték 2019.12.31.	Értékesítketés 2019.12.31.	Nettó érték 2019.12.31.	Elhasználódási szint % Écs./Br.)	Használhatósági fok %(100-E.sz.)
Immateriális javak	75 121 971	56 972 821	18 149 150	75,84	24,16
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	29 269 036 061	3 092 577 662	26 176 458 399	10,57	89,43
Gépek, berend., felszer., járműv.	1 205 272 132	778 414 163	426 857 969	64,58	35,42
Beruházások	29 882 943 503	0	29 882 946 503	0,00	100,00
Befektetett eszközök összesen	60 432 376 667	3 927 964 646	56 504 412 021	-	-

A befektetett eszközök körében az immateriális javak elhasználódási szintje 75,84 %, így a használhatósági szint 24,16 %. A nullára leírt állomány értéke 53.888.721 Ft. A tárgyi eszközök elhasználódási szintje 64,58 %, a használhatósági fok 35,42 %. A nullára leírt állomány értéke 491.510.271 Ft.

Összességében tehát a mindennapi tevékenységet szolgáló immateriális javak, valamint a gépek, berendezések, felszerelések és járművek állománya jelentősen elavult, cserére, pótlásra szorul.

V. ÖSSZEGZÉS ÉS JAVASLATOK

A megállapodás szerinti vizsgálatra szóló megbízás alapján elvégeztem a Fővárosi Állat- és Növénykert 2019. évi éves költségvetési beszámolójának megállapodás szerinti ellenőrzését. A ténymegállapításokat a könyvvizsgálói jelentés tartalmazza, amelyeket a jelen „Kiegészítés”-ben foglaltakkal támasztottam alá.

A lefolytatott eljárások alapján úgy ítélem meg, hogy a 2019. évi éves költségvetési beszámoló összességében nem ad megbízható és valós képet a FÁNK vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről, amit a ténymegállapító könyvvizsgálói jelentésben kommunikáltam.

Megítélésem szerint az intézménynél jelentős szervezeti változásra van szükség a belső kontrollrendszer megfelelő kialakításához, amelyek biztosítják a jogszabályi előírások és a belső szabályzatok szerinti, szabályszerű működést és gazdálkodást. Jelentős felülvizsgálatra szorulnak a tárgyi és személyi feltételek is, amelyek szükségesek többek között a könyvviteli nyilvántartások pontos, megbízható vezetéséhez, a szabályszerű pénzügyi-számviteli elszámolások biztosításához.

Tekintve, hogy a vizsgált időszakban kialakított/működő eljárások csak részben felelnek meg a számviteli előírásoknak, továbbá, hogy a hibák nagyságrendileg meghaladják a számviteli politikában meghatározott jelentős összeget, a könyvvizsgálat nagyságrendjük és számosságuk okán lényegesnek és átfogónak minősítette azokat.

A szabályszerű eljárások biztosítása értelmében felhívom a figyelmet a számviteli törvény vonatkozó előírásaira:

170. § (1) bekezdés: „E törvényben előírt számviteli szabályok megsértéséért való felelősségre a Polgári Törvénykönyv általános felelősségi szabályait kell alkalmazni.”

170. § (2) bekezdés: „Az (1) bekezdésében foglaltakon túlmenően, a törvényben foglalt rendelkezések megsértése esetén az érintettek a külön törvényekben (Büntető Törvénykönyv, szabálysértésekről szóló törvény) meghatározott felelősséggel is tartoznak.”

A ténymegállapító könyvvizsgálói jelentésben, annak kiegészítésében foglaltak, valamint a helyszíni ellenőrzések megállapításainak hasznosítása mellett – a tevékenység színvonalának növelése érdekében – javaslom a következőket:

- a nyitás utáni állományok teljeskörű felülvizsgálatát és 2020. évi rendezését,
- az alkalmazott integrált program megbízhatóságának felülvizsgálatát és a szükséges beavatkozások elvégzését,
- a belső kontrollok megfelelő kialakítását, ezen belül az ellenőrzési nyomvonal felülvizsgálatát és aktualizálását,
- a rendszeres belső képzés és a dolgozói önképzés erősítését a szakmai és a gazdasági szervezetnél egyaránt, ennek keretében a vonatkozó államháztartási, számviteli jogszabályok (Áht., Ávr., Sztv., Áhsz.), valamint a belső kontrollrendszerre vonatkozó 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet megismertetését az érintettekkel, továbbá azok alkalmazási gyakorlatának javítását,
- a helyettesítési rendszer kiépítését a pénzügyi-számviteli területen,
- a leltározási eljárások újragondolását és a teljeskörű leltározást az eszközök egyedi beazonosításának megoldásával.

Budapest, 2020. március 20.

kamarai tag könyvvizsgáló

